

СОВЕТ
ТУКАЕВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН

ТУКАЙ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
СОВЕТЫ
ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ

пр. М. Джалиля, 46, г. Набережные Челны, 423800

М. Жәлил пр., 46, Яр Чаллы шәһәре, 423800

Телефон/факс (8552) 70-37-82, tukay@tatar.ru

29.03.2019 № 31/10
На № _____ от _____

КАРАР

Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы территориясендә ниятләнгән хужалык
hәм башка төр эшчәнлекнең әйләнә-тирә мохиткә йогынты ясавын бәяләү буенча жәмәгать
фикер алышуларын оештыру hәм үткәрү тәртибе турында
нигезләмәне раслау хакында

«Экологик экспертиза турында» 1995 елның 23 ноябрендәге 174-ФЗ санлы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ санлы Федераль законнарга, «Россия Федерациясендә ниятләнгән хужалык hәм башка төр эшчәнлек нәтижәсендә әйләнә-тирә мохиткә йогынтыны бәяләү турында нигезләмәне раслау хакында» 2000 елның 16 маенданы 372 санлы Әйләнә-тирә мохитне саклау буенча РФ Дәүләт комитеты приказына таянып, муниципаль берәмлек Советы

КАРАР БИРДЕ:

1. Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы территориясендә ниятләнгән хужалык hәм башка төр эшчәнлекнең әйләнә-тирә мохиткә йогынты ясавын бәяләү буенча жәмәгать фикер алышуларын оештыру hәм үткәрү тәртибе турында нигезләмәне күшүмтадагыча расларга.

2. Әлеге каарны Тукай муниципаль районының рәсми сайтында (<http://tukay.tatarstan.ru>) hәм Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) урнаштырырга.

3. Әлеге каар үтәлешен контролдә тотуны законлылык, хокук тәртибе, милли мәсьәләләр hәм халык куркынычсызлығы буенча дайими комиссиягә йөкләргә.

Муниципаль берәмлек Башлыгы,
Совет Рәисе

Ф.М. Камаев

**Татарстан Республикасы Түкай муниципаль районы территориясендә
ниятләнгән хужалык һәм башка төр эшчәнлекнең эйләнә-тире мохиткә
йогынты ясавын бәяләү буенча жәмәгать фикер алышуларын оештыру һәм
үткәру тәртибе турында нигезләмә**

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә Түкай муниципаль районы тарафыннан, экологик экспертиза объекты булган һәм аның эйләнә-тире мохиткә йогынтысы булырга мөмкин ниятләнгән хужалык һәм башка төр эшчәнлек турында жәмәгатьчелеккә хәбәр итү максатында, жәмәгать өстенлекләрен ачыклау һәм йогынтыны бәяләү процессында аларны исәпкә алу өчен, жәмәгать фикер алышуларын оештыру, әзерләү һәм уздыру мәсьәләләрен жайга сала.

1.2. Әлеге нигезләмәдә түбәндәге төп төшөнчәләр кулланыла:

- ниятләнгән хужалык һәм башка эшчәнлекнең эйләнә-тире мохиткә мөмкин булган йогынты ясавын бәяләүнен милли процедурасы - ниятләнгән хужалык һәм башка төр эшчәнлекнең эйләнә-тире мохиткә йогынты ясавын бәяләүне һәм ниятләнгән хужалык һәм башка төр эшчәнлекне нигезләүче документларга экологик экспертиза үткәру;

- ниятләнгән хужалык һәм башка төр эшчәнлекнең эйләнә-тире мохиткә йогынты ясавын бәяләү (алга таба - бәяләү) - мөмкин булган тискәре йогынтыларны билгеләү, экологик нәтижәләрне бәяләү, жәмәгатьчелек фикерен исәпкә алу, йогынтыларны киметү һәм булдырмау буенча чараптар эшләү юлы белән ниятләгән хужалык һәм башка төр эшчәнлекне гамәлгә ашыру турында экологик юнәлешле идарә карарын кабул итүгә ярдәм итә торган процесс;

- экологик экспертиза - ниятләнгән хужалык һәм башка эшчәнлекнең экологик таләпләргә туры килүен билгеләү һәм әлеге эшчәнлекнең эйләнә-тире табигый мохиткә мөмкин булган тискәре йогынтысын һәм экспертиза объектын гамәлгә ашыруның алар белән бәйле социаль, икътисадый һәм экологик башка нәтижәләрен кисәтү максатында экологик экспертиза объектын гамәлгә ашыруның рөхсәт ителгәнлеген билгеләү;

- йогынтыны бәяләү буенча тикшеренүләр - йогынтыны бәяләү максатларын гамәлгә ашыру өчен кирәkle мәгълүматны жыю, анализлау һәм документлаштыру;

- ниятләнгән хужалык һәм башка эшчәнлек - эйләнә-тирәлеккә йогынты ясарга мөмкин һәм экологик экспертиза объекты булган эшчәнлек.

- заказ бирүче - ниятләнгән эшчәнлек буенча әлеге эшчәнлек төренә куелган норматив таләпләр нигезендә документлар әзерләү өчен жаваплы, ниятләнгән эшчәнлек буенча экологик экспертизага документлар тәкъдим итүче юридик яки физик зат;

- эйләнә-тирәлеккә йогынтыны бәяләү эшләрен башкаручы - эйләнә-тирәлеккә йогынты ясауны бәяләүне гамәлгә ашыручы физик яки юридик зат

(заказчи яки физик (юридик) зат), заказ бирүче аңа әйләнә-тирәлеккә йогынтыны бәяләу эшләрен үткәру хокуқын биргән;

- йогынтыны бәяләу материаллары - әйләнә-тирәлеккә ниятләнгән эшчәнлекнең йогынтысын бәяләүне уздырганда әзерләнгән һәм экологик экспертизага тапшырыла торган документларның бер өлеше булган документлар комплекты;

- ижтимагый фикер алышулар - әлеге нигезләмә һәм әйләнә-тире мохиткә йогынтысы булырга мөмкин ниятләнгән хужалык һәм башка төр эшчәнлек туринда жәмәгать өстенлекләрен ачыклау һәм йогынтыны бәяләу процессында аларны исәпкә алу максатында, жәмәгатьчелеккә хәбәр итүгә юнәлтелгән башка норматив документлар нигезендә йогынтыны бәяләу кысаларында үткәрелә торган чарапар комплексы;

1.3. Әйләнә-тире мохиткә йогынтыны бәяләу максаты булып әлеге эшчәнлекнең әйләнә-тирәлеккә йогынтысына һәм аның белән бәйле социаль, икътисадый һәм башка нәтижәләргә юл күймау яисә киметү тора.

1.4. Әйләнә-тире мохиткә йогынтыны бәяләу ниятләнгән хужалык һәм башка эшчәнлек өчен үткәрелә, эшчәнлекне нигезләүче документларга «Экологик экспертиза туринда» 1995 елның 23 ноябрендәгे 174-ФЗ санлы Федераль закон нигезендә экологик экспертиза уздырылырга тиеш. Әйләнә-тире мохиткә йогынтыны бәяләу буенча эшләр тәртибе һәм эчтәлеге, документлар составы ниятләнгән эшчәнлекнең төрләре һәм (яки) конкрет характеристикалары нигезендә Россия Федерациисенең гамәлдәге законнары белән билгеләнә.

1.5. Бәяләу буенча материаллар әзерләгәндә, жәмәгатьчелекнең катнашуы түбәндәгечә гамәлгә ашырылырга мөмкин:

- беренче мәгълүмат тапшыру этабында;
- бәяләу үткәру этабында һәм нигезләу документларын әзерләу этабында.

1.6. Тукай муниципаль районы территориясендә бәяләу буенча жәмәгать фикер алышулары предметы булып дәүләти экологик экспертиза объектының түбәндәгә документлары тора (алга таба - документлар):

- ниятләнгән эшчәнлекнең гомуми тасвирламасын үз эченә алган дәлилләүче документлар; аны гамәлгә ашыру максатлары; мөмкин булган альтернативалар; аны гамәлгә ашыру шартлары тасвирламасы; гамәлдәге норматив документлар белән каралган башка мәгълүмат;

- беренчел бәяләу нәтижәләре;

- бәяләу үткәру өчен техник бирем;
- бәяләу буенча материалларның дәүләти экологик экспертиза объектларына карата законнарда билгеләнгән таләпләргә туры килә торган башлангыч варианты.

1.7. Жәмәгать фикер алышулары түбәндәге формада үткәрелә:

- жәмәгать тыңлаулары;
- сораштыру;
- бәяләу буенча материаллар белән танышу, искәрмәләр һәм тәкъдимнәр бирү.

Халык тарафыннан жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне турыдан-туры хәл иткән очракта, Тукай муниципаль районы уставында билгеләнгән тәртиптә бәяләу буенча жирле референдум үткәрелә.

1.8. Ижтимагый фикер алышулар аларны үткәру киräклеге туринда түбәндәге субъектларның берсе генә булса да белдерсә уздырыла (алга таба-инициатор):

- Тукай муниципаль районы Советы;

- Тукай муниципаль районы Башлыгы - район Советы Рэисе;
- Тукай муниципаль районы Башкарма комитеты (алга таба - Башкарма комитет);
- заказчи;
- экологик экспертиза уздырылырга тиешле планлаштырылган хужалык яки башка төр эшчәнлек белән мәнфәгатьләренә кагылган юридик затлар hәм (яки) хосусый эшмәкәрләр;
- иҗтимагый фикер алышулар көненә 18 яше тулган hәм Тукай муниципаль районы территориисе чикләрендә яшәүче, гражданнарның 10 кешедән дә ким булмаган инициатив төркеме;
- Тукай муниципаль районы территориисендә эшчәнлек алыш баручы иҗтимагый оешмалар hәм берләшмәләр

1.9. Эйләнә-тирә мохиткә йогынты ясауны бәяләу нәтижәләре булып тора:

- ниятләнгән эшчәнлекнең әйләнә-тирәлеккә йогынты характеристы hәм күләмнәре турында, аны тормышка ашыру альтернативалары, экологик hәм алар белән бәйле социаль-икътисадый hәм башка нәтижәләр hәм аларның әһәмияте турында, йогынтыларны минимальләштерү мөмкинлеге турында мәгълүмат;
- заказчы тарафыннан ниятләнгән эшчәнлеккә кагылышлы каарлар кабул иткәндә, жәмәгать өстенлекләрен ачыклау hәм исәпкә алу;
- заказ бирүченең ниятләнгән эшчәнлекне тормышка ашыруның альтернатив вариантын (шул исәптән объектны урнаштыру урыны турында, технологияләрне сыйлап алу hәм башкалар турында) билгеләу буенча яки әйләнә-тирә мохиткә йогынтыны бәяләу нәтижәләрен исәпкә алыш, аннан баш тарту турында каарлары.

Әйләнә-тирә мохиткә йогынтыны бәяләу нәтижәләре әлеге эшчәнлек буенча экологик экспертизага тапшырыла торган документларның бер өлеше булып торган, шулай ук әлеге эшчәнлеккә караган башка идарә каарларын кабул итү барышында кулланыла торган материалларда рәсмиләштерелә.

2. Жәмәгать фикер алышуларын оештыру hәм үткәрү тәртибе

- 2.1. Жәмәгать фикер алышуларын үткәруне Башкарма комитет оештыра.
- 2.2. Инициатор Башкарма комитетка гариза, шулай ук жәмәгать фикер алышуларын үткәрү буенча эшче төркемгә (алга таба - эшче төркем) керту өчен инициатордан вәкилләр исемлеген тәкъдим итә.
- 2.3. Әгәр заказ бирүче инициатор булса, гаризага әлеге нигезләмәнең 1.4. пунктында бирелгән документлар теркәлә.
- 2.4. Әгәр инициатор Башкарма комитет булса, гариза бирү таләп ителми.
- 2.5. Оештыручы:
  - гаризаны карый hәм заказчы тәкъдим иткән документлар составының Россия Федерациясе законнары таләпләренә туры килүен Башкарма комитетта документ теркәлгәннән соң 5 эш көне эчендә тикшерүне гамәлгә ашыра;
  - Жәмәгать фикер алышуларын оештыру очрагында, инициатор белән берлектә үткәру датасын hәм вакытын билгели; бина бирүне оештыра hәм жәмәгать фикер алышулары барышында материалларны язу hәм курсәту өчен аудио - hәм видеоаппаратура куллану, заказчы биргән кирәклө мәгълүмат материалларын курсәту мөмкинлеген тәэммин итә;
  - әлеге нигезләмәнең 2.7 пункты нигезендә Башкарма комитет каары проектын әзерли;

- фикер алышу өчен чыгарыла торган мәсъәләләр буенча маңсус белемнәре булган (алга таба - экспертилар) затлар исемлеген билгели; жәмәгать фикер алышуларына кадәр аларга чакыру һәм тәкъдимнәр бирү үтенече белән мөрәжәгать жибәрә;
- жәмәгатьчелек вәкилләренә документларны карау мәкинлеген тәэмин итә;
- хәбәрнамә басылып чыккан вакыттан алып 30 календарь көн эчендә жәмәгатьчелек вәкилләреннән килгән искәрмәләрне һәм тәкъдимнәрне кабул итүне һәм документлауны, заказчыга искәрмәләрне һәм тәкъдимнәрне кертуне тәэмин итә;
- әлеге нигезләмәнен 2.10 пункты нигезендә жәмәгать фикер алышуларын үткәруне оештыра.

2.6. Заказчы жәмәгать фикер алышулары турында хәбәрнамәнен, үткәргә 30 көн кала, башкарма хакимият федераль органнарының рәсми басмаларында (федераль дәрәҗәдәге экспертиза объектлары өчен), Татарстан Республикасы башкарма хакимият органнары һәм Тукай муниципаль районы жирле үзидарә органнары (территорияләрендә дәүләт экологик экспертиза объектын гамәлгә ашыру күздә тотылган, шулай ук ниятләнгән хужалык яки башка эшчәнлекнең йогынтысы мөмкин булган) рәсми басмаларында бастырылып чыгуын тәэмин итә.

Басмаларда тубәндәгеләр турында мәгълүматлар тәкъдим ителә:

- ниятләнгән эшчәнлек исеме, максатлары һәм урнашкан урыны;
- заказчының яки вәкиленең исеме, адресы, телефоны;
- бәяләү үткәрунен якынча сроклары;
- заказчының исеме, адресы, телефоны;
- жәмәгать фикер алышу формасы, шулай ук искәрмәләр һәм тәкъдимнәр тапшыру формасы;
- әйләнә-тирәлеккә йогынтыны бәяләү буенча документларның сроклары һәм урыны;
- башка мәгълүмат.

2.6.1. Оештыручыга басмаларның күчermәләрен жибәрә.

2.6.2. Эшче төркем эшендә катнашуны тәэмин итә.

2.7. Жәмәгать фикер алышуларын үткәру турында карап Башкарма комитет каары рәвешендә кабул ителә, аның белән билгеләнә:

- жәмәгать фикер алышуларын оештыру өчен нигез;
- эшче төркем составы (эшче төркем рәисе, эшче төркем секретаре һәм әгъзалары. Гомуми саны - кимендә 7 кеше);
- әлеге нигезләмәнен 1.5 пункты нигезендә жәмәгать фикер алышу формасы;
- жәмәгать фикер алышуларын уздырган очракта - үткәру көне, вакыты, урыны, тәртибе;
- тәкъдимнәр һәм искәрмәләр тапшыру сроклары һәм урыны.

Башкарма комитет каары кул куелган көннән соң 10 календарь көн эчендә массакүләм мәгълүмат чараларында басылып чыгарга тиеш.

2.8. Эшче төркем комиссия рәисеннән, секретареннән, инициатордан, оештыручыдан, экспертилардан һәм башка әгъзалардан тора.

2.9. Эшче төркем:

- жәмәгать фикер алышуларының көн тәртибен әзерли;
- жәмәгать фикер алышуларының нәтижәләрен билгели.

2.10. Жәмәгать фикер алышуларын үткәру тәртибе

2.10.1. Алып баручи (яисә эшче төркем рәисе):

- жәмәгать фикер алышуларын ача;
- эшче төркем әгъзаларын атый;

- жәмәгать фикер алышуларын үткөру тәртибе һәм фикер алышуларда катнашучыларның чыгыш вактыты турында хәбәр итә.

2.10.2. Заказ биручे яки аның вәкиле дәүләти экологик экспертиза объекты турында кыскача чыгыш ясый.

2.10.3. Оештыручи кызыксынган жәмәгатьчелек вәкилләреннән кергән исқәрмәләрне һәм тәкъдимнәрне укий.

2.10.4. Экспертлар, катнашучылар тема буенча исқәрмәләр, тәкъдимнәр белән чыгыш ясыйлар, сораулар бирәләр, кергән сорауларга заказ биручеләрдән жаваплар алалар.

Чыгыш ясар алдыннан, жәмәгать фикер алышуларында катнашучы үз фамилиясен, исемен, атасының исемен, чыгыш ясаучы нинди дә булса оешманың вәкиле булса, вазифасын хәбәр итәргә тиеш.

2.10.5. Алып баручы (яисә эшче төркем рәисе) жәмәгать фикер алышуларының төп нәтижәләрен ясый, жәмәгать фикер алышуларының беркетмәсен әзерләү тәртибен, ача кул кую, исқәрмәләр бирү тәртибен анлата.

2.10.6. Жәмәгать фикер алышулары беркетмәсе эшче төркем секретаре тарафыннан алып барыла һәм фикер алышуларда катнашучыларның чыгышларын, сораулар һәм жаваплар, тавыш бирүдә кабул ителгән тәкъдимнәр һәм исқәрмәләрне үз эченә ала, мәжбүри тәртиптә объект заказчысы, эшче төркем рәисе һәм секретаре тарафыннан имзалана. Беркетмә ижтимагый фикер алышулар узган көннән соң 5 эш көне эчендә төzelә һәм Тукай муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырыла.

2.10.7. Гражданнардан һәм ижтимагый оешмалардан, ниятләнгән хужалык һәм башка төр эшчәнлекне гамәлгә ашыру турында карап кабул ителгәнчегә кадәр, язма исқәрмәләр һәм тәкъдимнәр кабул итү, әлеге тәкъдимнәрне бәяләү материалларына күшымталарда документлаштыру заказчы тарафыннан, жәмәгать тикшерүе тәмамланғаннан соң, 30 календарь көн эчендә тәэммин ителә.

3. Эйләнә-тирә мохиткә йогынтыны бәяләү буенча материалларга таләпләр

3.1. Эйләнә-тирә мохиткә хужалык һәм башка эшчәнлекнең йогынтысын бәяләү материаллары әлеге эшчәнлекне гамәлгә ашыру мөмкинлеге турында дәүләт экология экспертизасы органнары тарафыннан кабул ителә торган караплар әзерләүнен һәм кабул итүнен барлық стадияләрендә тапшырыла.

Әйләнә-тирә мохиткә йогынтыны бәяләү материаллары иң мөһим нәтижәләр һәм әйләнә-тирә мохиткә йогынтыны бәяләү нәтижәләрен үз эченә алган техник булмаган резюмеларны үз эченә алырга тиеш.

3.2. Эйләнә-тирә мохиткә йогынтыны бәяләү буенча материаллар составы әйләнә-тирә мохиткә йогынтыны бәяләү тәртибе белән билгеләнә, ниятләнгән хужалык һәм башка эшчәнлек төренә, әлеге эшчәнлекне нигезләүче документларның экологик экспертиза объекты булып торган документацияләренә карата таләпләренә бәйле.

Әйләнә-тирәлеккә йогынтыны бәяләүне уздыруның тұлышы (детальлек) дәрәжәсе ниятләнгән хужалык һәм башка эшчәнлек масштабы һәм төренә һәм аны

тормышка ашыру фаразланган регионның үзенчәлекләренә бәйле.

Инвестицион проектлаштыруда әйләнә-тире мохиткә хужалык һәм башка төр эшчәнлекнең йогынтысын бәяләү документларының типлаштырылган эчтәлеге район Башкарма комитетының норматив хокукий акты белән раслана.

3.3. Ниятләнгән хужалык һәм башка эшчәнлек буенча документлар чикләнгән мәгълүматка кертелергә мөмкин булган очракта, заказ бирүче әйләнә-тире мохиткә йогынтыны бәяләү буенча материалларны мәгълүмат ачыклыгы принцибы нигезендә әзерли.